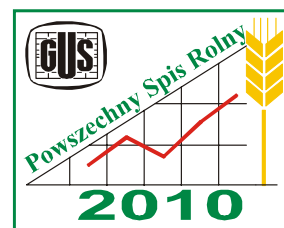

URZĄD STATYSTYCZNY
W ZIELONEJ GÓRZE

**AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI
W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM
W IV KWARTALE 2009 R.**

Wydział Badań Ankietowych
Lubuski Ośrodek Badań Regionalnych

Notatka sygnałna

Marzec 2010

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w **IV kwartale 2009 r.**

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności realizowane jest od 1992 r. przez Urzędy Statystyczne w Polsce metodą reprezentacyjną w cyklu kwartalnym według zasad schematu rotacyjnego. Wymiana prób elementarnych dokonywana jest kwartalnie.

Przedmiotem Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności jest fakt wykonywania pracy, pozostawiania bezrobotnym lub biernym zawodowo w tygodniu objętym badaniem.

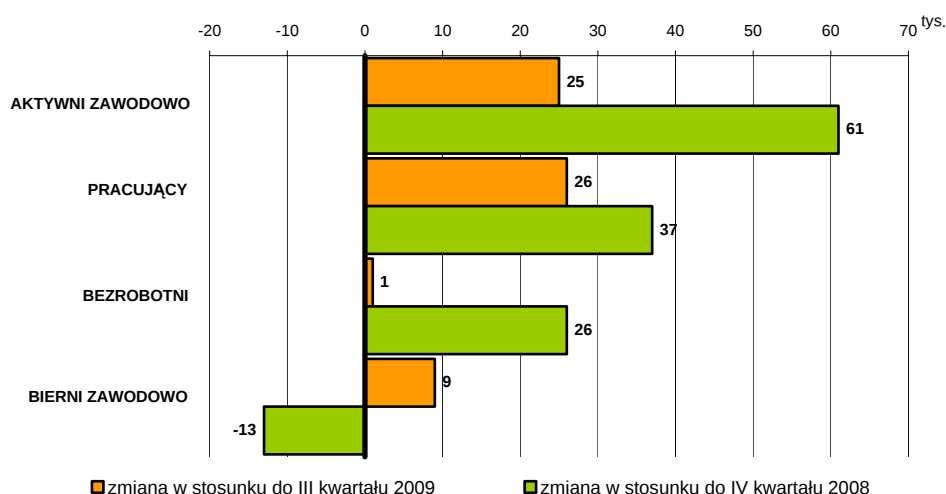
PODSTAWOWE WYNIKI B A E L

dla osób w wieku 15 lat i więcej

Podstawą metodologii Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych) przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r.

	IV kwartał 2008	III kwartał 2009	IV kwartał 2009
Współczynnik aktywności zawodowej w %	51,4	54,7	55,4
Wskaźnik zatrudnienia w %	48,8	49,2	50,3
Aktywni zawodowo w tys.	433	469	494
pracujący w tys.	411	422	448
bezrobotni w tys.	21	46	47
Bierni zawodowo w tys.	410	388	397
Stopa bezrobocia w %	4,8	9,8	9,5

Zmiany na rynku pracy w IV kwartale 2009 r.

Podstawowe pojęcia i definicje

Ludność aktywna zawodowo – tzw. siła robocza; wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z poniższymi definicjami.

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia^a.

Do grupy **pracujących** zaliczani są również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana w wyniku BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczone do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących, mieszkających w hotelach pracowniczych;
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Bezrobotni, według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi;
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aby znaleźć pracę;
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do grupy bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Bierni zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu spełniały następujące warunki:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały;

^a Od I kwartału 2006 r.

- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe (zdolne) do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym;
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie dłuższym niż 3 miesiące lub do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia, stan cywilny).

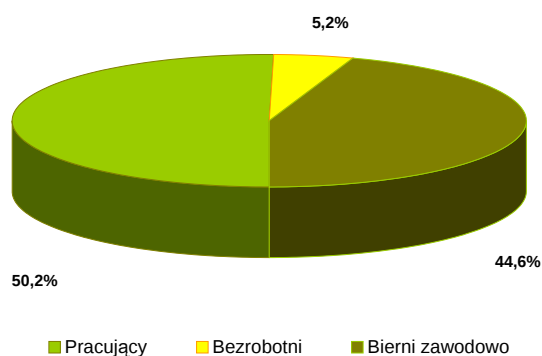
Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych danej kategorii w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii.

U w a g a: Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości podanych w rubrykach „ogółem” – wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

1. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale 2009 r.

Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według aktywności ekonomicznej w IV kwartale 2009 r.

W IV kwartale 2009 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie lubuskim liczyła 494 tys. osób, natomiast biernych zawodowo 397 tys. osób.

W porównaniu z poprzednim kwartałem liczba osób aktywnych zawodowo zwiększyła się o 25 tys. (tj. o 5,3%) natomiast liczba biernych zawodowo zwiększyła się o 9 tys. (tj. o 2,3%). Odsetek osób aktywnych zawodowo stanowił 55,4% i w stosunku do

ubiegłego kwartału zwiększył się o 0,7 pkt proc. Pracujący stanowili w województwie 50,2% populacji osób powyżej 15 lat i w stosunku do III kwartału 2009 r. ich odsetek zwiększył się o 1,0 pkt proc.

Osoby bezrobotne stanowiły 5,2% i w porównaniu z III kwartałem 2009 r. ich odsetek spadł o 0,2 pkt proc.

W IV kwartale 2009 r. odsetek ludności biernej zawodowo kształtował się na poziomie 44,6% i był niższy niż w ubiegłym kwartale o 0,8 pkt proc.

W porównaniu z analogicznym okresem 2008 r. populacja osób aktywnych zawodowo

Tabl. 1. Ludność aktywna i bierna zawodowo w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale 2009 r.

Wyszczególnienie	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
	ogółem	pracujący	bezrobotni	
	w tys.			
Ogółem	494	448	47	397
mężczyźni	267	241	26	163
kobiety	228	207	21	234
Miasta	329	302	27	266
Wieś	165	146	19	131

zwiększyła się o 61 tys., tj. o 14,1%, liczba osób pracujących zwiększyła się o 37 tys., tj. o 9,0%, a liczba bezrobotnych wzrosła o 26 tys., tj. o 23,8%.

Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku powyżej 15 lat w IV kwartale 2009 r. kształtował się na poziomie 55,4%, tj. był o 4,0 pkt proc. wyższy niż w analogicznym okresie 2008 r.

Tabl. 2. Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej

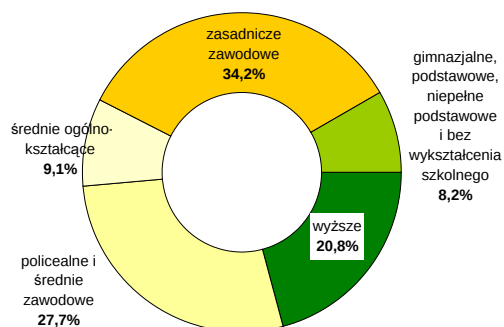
Wyszczególnienie	2008	2009			
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał		
	współczynnik aktywności zawodowej w %			przyrost (+)/spadek (-) w porównaniu do	
				IV kwartału 2008	III kwartału 2009
Ogółem	51,4	54,7	55,4	+4,0	+0,7
mężczyźni	60,8	62,4	62,1	+1,3	-0,3
kobiety	42,6	47,8	49,4	+6,8	+1,6
Miasta	51,8	56,3	55,3	+3,5	-1,0
Wieś	50,2	51,6	55,7	+5,5	+4,1

Był on zbliżony dla ludności zamieszkałej w miastach i na wsi, i wynosił odpowiednio 55,3% i 55,7%. Dla populacji mężczyzn współczynnik ten wynosił 62,1% i podobnie jak w ubiegłych kwartałach był znacznie wyższy niż dla populacji kobiet (49,4%).

1.1. Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia

W IV kwartale 2009 r., współczynnik aktywności zawodowej był najwyższy wśród osób z wykształceniem wyższym. Był on również wysoki wśród osób z wyuczonym zawodem, w tym wyższy u osób z zasadniczym wykształceniem zawodowym, niż wśród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. Najniższy współczynnik aktywności zawodowej odnotowano w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego.

Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej aktywnej zawodowo według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2009 r.

Tabl. 3. Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2009 r.

Wykształcenie	Aktywni zawodowo w tys.	Współczynnik aktywności zawodowej w %
Ogółem	494	55,4
wyższe	103	83,1
policealne i średnie zawodowe	137	64,6
średnie ogólnokształcące	45	46,9
zasadnicze zawodowe	169	67,9
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	41	19,6

2. Pracujący

W IV kwartale 2009 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2008 r. odnotowano wzrost populacji pracujących o 9,0%.

W omawianym kwartale pracowało 448 tys. osób (o 37 tys. więcej niż przed rokiem). Spośród ogółu pracujących 302 tys. stanowili mieszkańcy miast, a ich udział w ogólnej liczbie pracujących wyniósł 67,4% (wzrost w skali roku o 26 tys. osób). Liczba osób pracujących mieszkających na wsi wyniosła 146 tys. (o 11 tys. osób więcej niż w IV kwartale 2008 r.).

W porównaniu z IV kwartałem 2008 r. wskaźnik zatrudnienia wzrósł o 1,5 pkt proc. Wśród populacji mężczyzn odnotowano spadek wskaźnika zatrudnienia o 1,6 pkt. proc., a wśród populacji kobiet odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia o 4 pkt. proc. Zarówno w miastach jak i na wsiach odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia odpowiednio o 1,5 pkt. proc. i o 1,6 pkt. proc.

Tabl. 4. Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	2008	2009			
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał		
	wskaźnik zatrudnienia w %			przyrost (+)/spadek (-) w porównaniu do	
				IV kwartału 2008	III kwartału 2009
Ogółem	48,8	49,2	50,3	+1,5	+1,1
mężczyźni.....	57,6	56,0	56,0	-1,6	+0,0
kobiety	40,8	43,3	44,8	+4,0	+1,5
Miasta.....	49,3	50,7	50,8	+1,5	+0,1
Wieś	47,7	46,3	49,3	+1,6	+3,0

2.1. Pracujący według statusu zatrudnienia

W IV kwartale 2009 r. 381 tys. osób, tj. 85,0% ogółu pracujących, pracowało w charakterze pracowników najemnych, z tego 257 tys. osób zatrudnionych było w sektorze prywatnym, natomiast 123 tys. osób pracowało w sektorze publicznym. W populacji pracodawców i pracujących na własny rachunek odnotowano 58 tys. osób. W porównaniu z III kwartałem 2009 r. wzrosła liczba zatrudnionych zarówno w sektorze publicznym – o 1 tys., jak i w prywatnym – o 22 tys.

Tabl. 5. Pracujący według statusu zatrudnienia w IV kwartale 2009 r.

Wybrane kategorie statusu zatrudnienia	Pracujący najemnie			Pracodawcy i pracujący na własny rachunek
	ogółem	w sektorze		
		publicznym	prywatnym	
	w tys.			
Ogółem	381	123	257	58
praca stała	278	103	175	-
praca na czas określony	102	20	82	-
Z liczby ogółem:				
Mężczyźni.....	196	45	151	40
Kobiety	184	79	106	18
Miasta	263	87	176	36
Wieś	118	37	81	22

W grupie pracowników najemnych wykonujących pracę stałą największe zatrudnienie wykazane zostało w sektorze prywatnym, tj. 175 tys. osób, a w sektorze publicznym zatrudnionych było o 72 tys. osób mniej. Pracę najemną na czas określony wykonywało 102 tys. osób, z tego 82 tys. osób w sektorze prywatnym i 20 tys. w sektorze publicznym.

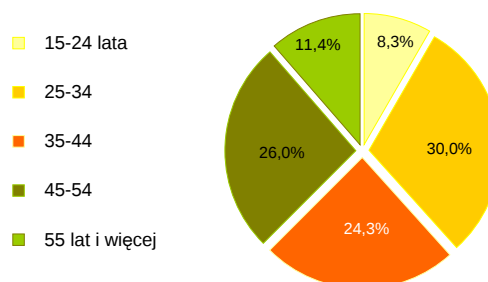
W grupie osób wykonujących pracę najemną większość stanowili

mężczyźni – 196 tys., natomiast kobiety – 184 tys. Wśród zatrudnionych najemnie w sektorze publicznym większość stanowiły kobiety – 79 tys. a w sektorze prywatnym mężczyźni – 151 tys. W grupie pracodawców i pracujących na własny rachunek, podobnie jak w ubiegłych kwartałach zdecydowanie przeważali mężczyźni (40 tys.) natomiast kobiety stanowiły mniejszość (18 tys.) Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania większość osób pracujących najemnie mieszkała w miastach, tj. 263 tys. osób.

2.2. Pracujący według kategorii wieku

Najliczniejszą kategorię pracujących stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (30,0%). Wśród osób w wieku 35-44 lata zatrudnionych było 24,3%, a w wieku 45-54 lata – 26,0%. Najmniej liczną grupę wiekową wśród pracujących stanowiły osoby najmłodsze w wieku 15-24 lata (8,3%) oraz osoby najstarsze w wieku 55 lat i więcej (11,4%).

Struktura pracujących według wieku w IV kwartale 2009 r.

3. Bezrobotni

W IV kwartale 2009 r. nastąpił wzrost liczby bezrobotnych, zarówno w porównaniu z analogicznym okresem 2008 r., jak i z poprzednim kwartałem. Zbiorowość bezrobotnych w IV kwartale 2009 r. liczyła 47 tys. osób i w okresie roku zwiększyła się o 26 tys. osób, tj. o 123,8%, natomiast w skali kwartału zwiększyła się o 1 tys. osób, tj. o 2,2%.

W IV kwartale 2009 r. stopa bezrobocia wyniosła 9,5%, a natężenie bezrobocia wzrosło w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku o 4,7 pkt proc., natomiast w stosunku do poprzedniego kwartału spadło o 0,3 pkt proc.

Tabl. 6. Stopa bezrobocia ludności w wieku 15 lat i więcej					
Wyszczególnienie	2008	2009			
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał		
	stopa bezrobocia w %			przyrost (+)/spadek (-) w porównaniu do	
				IV kwartału 2008	III kwartału 2009
Ogółem	4,8	9,8	9,5	+4,7	-0,3
mężczyźni.....	5,3	10,6	9,7	+4,4	-0,9
kobiety	4,3	9,3	9,2	+4,9	-0,1
Miasta.....	4,8	9,9	8,2	+3,4	-1,7
Wieś	4,9	10,3	11,5	+6,6	+1,2

W porównaniu z III kwartałem 2009 r. stopa bezrobocia wśród mężczyzn spadła o 0,9 pkt. proc., natomiast wśród kobiet spadła o 0,1 pkt. proc. Na przestrzeni roku zaobserwowano znaczny wzrost stopy bezrobocia wśród kobiet – o 4,9 pkt proc. oraz mieszkańców wsi – o 6,6 pkt proc.

3.1 Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia

Poziom wykształcenia jest ściśle związany ze stopą bezrobocia badanej populacji. W IV kwartale 2009 r. najniższe natężenie bezrobocia dotyczyło osób z wykształceniem wyższym, dla których stopa bezrobocia wyniosła 5,8%. Nadal najwyższy wskaźnik bezrobocia notuje się wśród osób o najniższym

poziomie wykształcenia oraz bez przygotowania zawodowego. W IV kwartale 2009 r. wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym stopa bezrobocia wyniosła 24,4%, wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 10,1%, a średnim ogólnokształcącym – 8,9%.

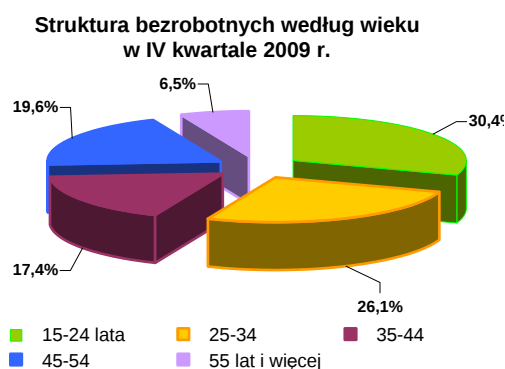
Tabl. 7. **Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2009 r.**

Wykształcenie	Bezrobotni w tys.	Stopa bezrobocia w %
Ogółem	47	9,5
wyższe	6	5,8
policealne i średnie zawodowe	10	7,3
średnie ogólnokształcące	4	8,9
zasadnicze zawodowe.....	17	10,1
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	10	24,4

W ujęciu rocznym stopa bezrobocia zwiększyła się we wszystkich grupach ludności wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia; wśród osób z wykształceniem wyższym o 3,4 pkt proc., dla osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym o 1,9 pkt proc., z wykształceniem średnim ogólnokształcącym o 3,5 pkt proc., z wykształceniem zasadniczym zawodowym o 4,8 pkt proc.

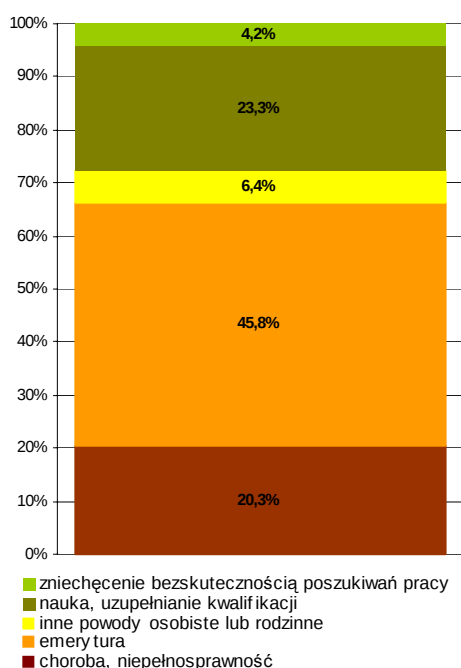
3.2 Stopa bezrobocia według wieku

Najbardziej liczną kategorię wiekową wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 15-24 lata (30,4 %) oraz 25-34 lata (26,1%). Co piąty bezrobotny to osoba w wieku 45-54 lata. Najmniejszy odsetek bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 55 lat i więcej (6,5 %).

4. Bierni zawodowo

Struktura osób biernych zawodowo nieposzukujących pracy według przyczyn w IV kwartale 2009 r.

Zbiorowość biernych zawodowo w IV kwartale 2009 r. liczyła 397 tys. osób, w skali roku spadła o 13 tys., natomiast w porównaniu z poprzednim kwartałem wzrosła o 9 tys. osób.

Większość ludności biernej zawodowo mieszkała w miastach (67,0%).

Zdecydowaną większość biernych zawodowo stanowiły kobiety – 234 tys. (58,9%). Mężczyźni stanowili 163 tys. (41,1%) populacji biernych zawodowo.

Jako przyczynę nieposzukiwania pracy najczęściej wskazywano emeryturę – 45,8% biernych zawodowo. Co piąty bierny zawodowo nie poszukiwał pracy ze względu na kontynuowanie nauki oraz uzupełnianie kwalifikacji lub też ze względu na chorobę i niepełnosprawność; 4,2% było zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy i dlatego nie podjęło żadnych kroków w celu jej znalezienia.